

پروژه‌های انتقال آب مورد تأیید سازمان محیط‌زیست نیست

معاون محیط‌زیست انسانی سازمان حفاظت محیط‌زیست با تأکید بر اینکه اولویت این سازمان تأمین آب شرب کشور است، گفت: «هیچ کدام از پروژه‌های انتقال آب مورد تأیید سازمان حفاظت محیط‌زیست نیست و در حال حاضر نیز هیچ پروژه بین حوزه‌های هم مجوزی از سازمان دریافت نکرده است.» سعید مصدق، بایان اینکه در حال حاضر اولویت سازمان حفاظت محیط‌زیست تنها تأمین آب شرب کشور است، تصریح کرد: «کشور ما دیگر جایگاه مصرف بی‌رویه آب را ندارد و در حال حاضر ما با مشکلات جدی در بحث آب روبه‌رو هستیم، بنابراین بایستی الگوهای آبیاری و کشاورزی اصلاح شوند و راندمان آب کشاورزی افزایش و نوع محصولات تغییر یابد.» وی با تأکید بر اینکه تأمین آب شرب جزو سیاست‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست است، اظهار کرد که هیچ‌کدام از پروژه‌های انتقال آب مورد تأیید این سازمان نیست و در حال حاضر نیز هیچ پروژه بین حوزه‌های هم مجوزی از سازمان دریافت نکرده است. به گفته مصدق، باید مطالعات مربوط به پروژه‌های انتقال آب، آن‌هم صرفاً با اولویت شرب و محیط‌زیست صورت گیرد. ■

مسئولان آسیب‌های اجتماعی زنان را ببینند

دبیر کارگروه آسیب‌های اجتماعی معاونت زنان ریاست جمهوری با تأکید بر اینکه دولت و حاکمیت باید برای کاهش آسیب‌های اجتماعی بسیج شوند، گفت: «آسیب‌های اجتماعی آتش‌زیر خاکستر هستند که در صورت بی‌توجهی به آن به‌زودی دامن همه افراد جامعه را خواهد گرفت. به‌ویژه در بخش زنان.» اکرم مصوری‌منش درباره راهکارهایی که باید در برنامه ششم توسعه با توجه به روند افزایشی آسیب‌های اجتماعی در حوزه زنان در پیش گرفته شود، افزود: «آسیب‌های اجتماعی روزه‌روز در حال افزایش و این مسئله در حوزه زنان پررنگ‌تر است. با توجه به اینکه زن علاوه بر خودش فرزند دارد و مادر هم محسوب می‌شود و موضوع اهمیت مضاعف پیدا می‌کند.» به گفته وی، یک سری از آسیب‌های اجتماعی عمومیت دارد و جنسیت برادر نیست، اما برخی دیگر از آسیب‌ها بعد جنسیتی پیدا می‌کند. از آسیب‌هایی که در حوزه زنان وجود دارد می‌توان به موضوع فقر، اعتیاد، تن‌فروشی و خشونت خانگی و اجتماعی اشاره کرد. مصوری‌منش یادآور شد که در حال حاضر آمارهای رسمی نشان می‌دهد ۲ میلیون زن سرپرست خانوار در کشور وجود دارد. البته این آمارها سال‌هاست که تغییری نکرده درحالی‌که با افزایش آمار طلاق قطعاً این آمار افزایش یافته است. ■

پیشگیری از شیوع «شپش سر» در مدارس

مدیرکل امور سلامت وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه «شپش سر» به علت رعایت نشدن بهداشت در خانواده و استفاده از حمام‌ها و استخرهای عمومی غیربهداشتی عارض می‌شود و معمولاً از مدرسه منتقل نمی‌شود، گفت: «از شیوع شپش سر در مدارس دخترانه پیشگیری کرده‌ایم.» حسن ضیاءالدینی در پاسخ به اینکه اخیراً شنیده می‌شود شپش سر در مدارس شیوع یافته است نیز عنوان کرد که خیر این‌گونه نیست و ما پیشگیری کرده‌ایم. وی افزود: «در مناطق محروم و یا شهرهای با امکانات کمتر به علت استفاده از استخرهای عمومی غیربهداشتی یا عدم رعایت بهداشت در خانواده‌ها چنین بیماری رخ می‌دهد و معمولاً از مدرسه منتقل نمی‌شود. با این حال به محض شناسایی، این افراد را به مراکز بهداشت معرفی می‌کنیم تا درمان شوند. البته گزارش دقیقی درباره آموزش ارجاعی به مراکز بهداشتی نداریم.» مدیرکل امور سلامت وزارت آموزش و پرورش به خانواده‌ها توصیه کرد که بهتر است خانواده‌ها بهداشت را رعایت کنند و به بهداشت دختران اهمیت بیشتری بدهند به‌ویژه در شهرهای کوچک که استفاده از حمام‌های عمومی متداول‌تر است. ■

روزبه‌روز بر مصرف آب معدنی در تهران افزوده می‌شود

حرف‌های ضد و نقیض در مورد میزان نیترات

چکاوک ابراهیمی

مدتی است که نمایندگان پارلمان شهری، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و برخی کارشناسان نسبت به بالا رفتن میزان نیترات در آب تهران هشدار می‌دهند. در مقابل مسئولانی که با آب شرب سر و کار دارند، این ادعاها را رد می‌کنند. ولی برخی انتقادات را هم به دلیل افزایش بیش از حد جمعیت و فرسودگی شبکه آب می‌پذیرند. با این همه هم مسئولان بهداشتی و هم شرکت آب و فاضلاب، سلامت آب تهران را تأیید می‌کنند. شایعات افزایش نیترات از زمانی بالا گرفت که رحمت الله حافظی، رئیس کمیسیون محیط‌زیست شورای شهر تهران، نسبت به میزان نیترات موجود در آب تهران هشدار داد و گفت: «آب پشت سد‌ها، زیر ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نیترات دارد و برای مصرف انسانی بسیار مناسب است، اما به واسطه حفر چاه‌های عمیق میزان نیترات موجود در آب‌ها به ۶۰ میلی‌گرم در لیتر افزایش پیدا کرده که در اختلاط آب سرد برای مصرف شهروندان تا ۳۰ میلی‌گرم در لیتر کنترل می‌شود. به عبارت دیگر در نهایی آب تهران ۳۰ میلی‌گرم در لیتر نیترات دارد که وضعیت خطرناکی است.»

سلامت گلبول‌های قرمز در خطر است

وقتی اعتراض‌ها به کیفیت آب بالا گرفت برخی کارشناسان محیط‌زیست و نیز رئیس جامعه پزشکیان از آلوده بودن و بی‌کیفیتی آب تهران گلایه کردند که باید میزان نیترات در ۱۰۰ سی‌سی، حدود ۱۰ میکروگرم باشد و در حال حاضر طی آزمایش‌هایی که صورت گرفته این میزان در آب تهران چند برابر شده است. از سویی دیگر در سال‌های گذشته ۷۵ درصد آب تهران از سدها و ۲۵ درصد از چاه‌های عمیق تأمین می‌شد، در حالی که متأسفانه در این سال‌ها تنها ۵۸ درصد آب تهران از سدها و ۴۲ درصد باقیمانده از چاه‌ها تأمین می‌شود. در نتیجه، آن دسته از شهروندانی که به میزان زیادی از آب نیترات‌دار استفاده می‌کنند، این ماده روی گلبول‌های قرمز آن‌ها می‌نشیند و در نتیجه این اتفاق، اکسیژن‌رسانی به نسوج مختل می‌شود؛ به طوری که اکسیژن به میزان کافی به قلب، ریه و مغز نمی‌رسد که در نوزادان منجر به

مرگ، در کودکان موجب ابتلا به بیماری‌های گوناگون از جمله سفید شدن لب و دهان، در بزرگسالان ناراحتی‌های قلبی و حواس‌پرستی را به همراه دارد. مهم‌ترین انتقاد در این زمینه نزدیکی چاه‌های فاضلاب و چاه‌های عمیق آب است که به اعتقاد برخی از کارشناسان محیط‌زیستی، می‌تواند باعث نشست و نفوذ پساب‌های فاضلاب و شوینده‌های حاوی نیترات و فلزات سنگین، شوند. اما کارشناسان آب و فاضلاب می‌گویند به دلیل اختلاف عمق و نیز رعایت فاصله اساساً چنین امکانی وجود ندارد.

کیفیت آب، خوب، بد، متوسط؟

همه این نگرانی‌ها، علی‌اکبر سیاری، معاون وزیر بهداشت و رئیس مرکز سلامت محیط و کار این وزارتخانه را بر آن داشت تا همراه با مدیرعامل آبیای کشور و استان تهران از خطوط انتقال لوله در دست‌ساخت و آزمایشگاه‌های کنترل کیفیت بازدید کنند و از نزدیک در جریان سلامت آب تهران قرار گیرد. وی در این باره عنوان کرده‌با توجه به اینکه تهران شهر بزرگی است و برای تأمین آب آن زحمت‌های زیادی کشیده می‌شود، اما انتقال و بالابردن کیفیت آب کار ساده‌ای نیست. مسئله مهمی که به گفته وی، سبب شده استانداردها و شاخصه‌های سنجش سلامت بار دیگر در تست‌های آب تهران لحاظ شود. وی درباره جزئیات این سنجش گفته است: «استانداردهایی که

وزارت بهداشت در رابطه با کیفیت آب دارد، میزان نیترات، کلر، میکروب، فلزات سنگین و مواد عالی است و بر اساس این شاخصه‌ها در بیشتر نقاط تهران وضعیت آب مطلوب است و مردم می‌توانند با خیال راحت آب را مصرف کنند.» وی با تأکید بر اینکه بهداشت و سلامت آب تهران به صورت روزانه توسط شرکت آب و فاضلاب استان تهران و همچنین ۳ دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران و شهید بهشتی پایش می‌شود، متذکر می‌شود که این پایش طرح مشترکی است که آب را هم در مادی ورودی و هم در محل مصرف، کنترل می‌کند. البته اگر احساس شود که سلامت آب در جایی مشکل دارد، وزارت بهداشت سریع وارد عمل می‌شود. ■

آب معدنی جایگزین آب از شیر منازل

افزایش نگرانی‌های شهروندان در زمینه آب شرب تهران، استفاده از آب‌های معدنی را به طور تصادفی افزایش داده است. مردم می‌گویند زمانی آب تهران آنقدر زلال و شفاف و سبک بود که می‌شد گفت بهترین آب دنیا است، اما حالا این آب فقط به درد رخت‌شستن و حمام کردن و ظرف‌شستن می‌خورد. بعضی‌ها می‌گویند آب محله ما بوی ماهی می‌دهد یا اینکه شن و ماسه دارد. در مقابل کارشناسان نسبت به استفاده بیش از حد از آب‌های معدنی نیز هشدار

می‌دهند. چراکه آب‌های معدنی علاوه بر املاح فراوان، گاه حاوی نیترات بالا و کنترل نشده‌ای نیز هستند. در خوشبختانه‌ترین حالت مصرف زیاد آب‌های معدنی می‌تواند سنگ صفرا و سنگ کلیه و مثانه تولید کند.

رحمت الله حافظی
رئیس کمیسیون محیط
زیست شورای شهر

آب پشت سد‌ها زیر ۱۰ میلی‌گرم در لیتر نیترات دارد و برای مصرف انسانی بسیار مناسب است، اما به واسطه حفر چاه‌های عمیق میزان نیترات موجود در آب‌ها به ۶۰ میلی‌گرم در لیتر افزایش پیدا کرده است

برخی نیز به دستگاه‌های تصفیه آب خانگی روی آورده‌اند که کارشناسان این شیوه را نیز در پالایش آب بی‌تأثیر و گاه خطرناک و بیماری‌زای می‌دانند. با این حساب شک‌نکنید که سالم‌ترین آب همان آب شربی است که از طریق شبکه آب رسانی شهری در اختیار شما قرار می‌گیرد. رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزیر بهداشت در این رابطه برخلاف کارشناسان، هم سلامت آب تهران را تأیید می‌کند و هم سلامت آب‌های معدنی و هم دستگاه‌های تصفیه آب و می‌گوید: «کیفیت آب مناطق شمالی تهران نمره بیست و مناطق

جنوبی نمره ۱۵ می‌گیرد. اما باید تأکید کنم که محله‌هایی که پیش از همه آب سرد دریافت می‌کنند، وضع مطلوبی دارند. از همین رو پیشنهاد می‌دهم همچنان سیستم آب رسانی کشور مثل اکثر کشورها به دو صورت آشامیدنی و بهداشتی باشد تا زحمت تصفیه و انتقال آب هدر نرود.»

حقیقتاً وضعیت آب تهران چطور است؟

احمد پرورش، مدیرعامل آبیای تهران درباره کیفیت آب مناطق جنوبی تهران درباره آخرین وضعیت سلامت آب تهران به «سپید» می‌گوید: «شهر تهران از نظر بهره برداری منابع آبی یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین شهرهای دنیاست و با راه اندازی سامانه هوشمند کنترل کیفیت وضعیت شبکه آب رسانی در سطح شهر به صورت آنلاین و هوشمند کنترل و مدیریت می‌شود. با استفاده از این سامانه شاخص‌های کیفی آب از جمله کلردی آن به صورت لحظه‌ای پایش می‌شود و در صورت بالا رفتن میزان کلرورت، شیر شبکه به صورت خودکار قطع می‌شود و شیر تخلیه هوا به سرعت اقدام به تخلیه آب از داخل خطوط لوله می‌کند. بنابراین این‌طور نیست که بگوییم مناطق جنوبی کیفیت آب پایین‌تری دارند.»

وی با اطمینان دادن به مردم درباره اینکه هیچ آب‌چاه آلوده‌ای به شبکه‌های توزیع تهرانی‌ها منتقل نشده و نخواهد شد، متذکر می‌شود: «در تهران از ۷۰ درصد آب‌های سطحی که جزو بهترین آب‌های دنیاست، استفاده می‌کنیم و ۳۰ درصد دیگر را از چاه‌ها می‌گیریم. البته آب چاه‌ها را ابتدا تصفیه می‌کنیم و پس از وارد کردن به مخازن مخصوص با آب‌های تصفیه شده سطحی مخلوط می‌کنیم و بعد به شبکه استفاده عمومی انتقال می‌دهیم.» مدیرعامل آبیای تهران یادآور می‌شود: «آزمایشگاه‌های آب استان تهران مجهز به استانداردهای ۱۷۰۲۵ هستند که در حقیقت یک اعتبار آزمون است. ۱۷۰۲۵ تنها آزمون برای مراجع قانونی کشورمان است و قابلیت ردیابی و تأیید دارد، بلکه در آسیا و قاره‌های دیگر نیز قابل ردیابی است. به طوری که می‌تواند آزمون ما را تأیید صلاحیت کند. چرا که این تجهیزات بر اساس آخرین متدروز دنیاست و کمترین خطا را در کنترل کیفیت آب دارد.» ■

نیم‌نگاه

امنیت و سلامت خون از دستاوردهای بزرگ سازمان انتقال خون است

علی‌اکبر پورفتح‌الله در همایش مسئولان واحدهای برنامه‌ریزی جذب و فراخوان اهداکنندگان ادارات کل انتقال خون کشور افزود: «سازمان انتقال خون ایران از بی‌ظن‌ترین ساختارها در میان کشورهای منطقه و در حال توسعه بر خوردار است و برای رسیدن به نقطه صفر بر روز آلودگی‌های عفونی منتقله از راه خون راه‌پیمایی و طولانی را باید طی کنیم.» وی یاد آور شد: «عمده موارد مثبت آزمایش‌های سلامت در خون اهداکنندگان بار اول اتفاق می‌افتد.»

دکتر پورفتح‌الله با بیان اینکه با کاهش ۲۵ درصد اهداکنندگان بار اول و افزایش اهدای خون مستمر، این توان را خواهیم داشت که ضریب سلامت خون در کشور را افزایش دهیم.

مدیرعامل سازمان انتقال خون اهدایی مازاد بر مصرف بیمارستانی تأمین تأمین پلاسما می‌مورد نیاز کشور را به طور کامل برعهده بگیرد و از بخش خصوصی در صنعت پلاسما برای ورود به صنعت پلاسما و ایجاد پالایشگاه پلاسما حمایت و تضمین لازم را برای تأمین پلاسما به عنوان ماده خام فراهم کند.»

دکتر پورفتح‌الله افزود: «سازمان انتقال خون هم اکنون ۱۷۰ هزار لیتر پلاسما را از طریق خون‌های اهدایی مازاد بر مصرف بیمارستانی تأمین می‌کند و برای افزایش این ظرفیت به ۳۰۰ هزار لیتر با برنامه ریزی و مدیریت اهدای خون در بخش پلاسما با زبانی آمادگی داریم و می‌توانیم مابقی نیاز را از طریق ایجاد مراکز اهدای پلاسما تأمین کنیم.» وی با اعلام این خبر که به زودی سازمان انتقال خون پلاسما اهدایی دارد و طلبان اهدا را از طریق پلاسما فریز دریافت خواهد کرد، گفت: «با ورود و انتقال خون به چرخه اقتصادی به زودی اعتبارات لازم برای فراهم سازی دستگاه‌های مورد نیاز پلاسما و پلاکت فریز در استان‌های

کشور را به دست می‌آوریم و تأمین این فرآورده‌های بیولوژیک مورد نیاز مردم را برعهده می‌گیریم.» پورفتح‌الله با اشاره به ضرورت تأمین هزینه فرآیندهای انتقال خون گفت: «در ۱۷ کشور صنعتی دنیا خون به رایگان اهدا می‌شود اما فرآیندها و هزینه‌های مرتبط با آزمایشگاه و تأمین فرآورده‌های مختلف و اقدامات متعددی که در فرآیند تولید قرار دارد و تعرفه‌گذاری و از محل خدمات دریافت می‌شود.» مدیرعامل سازمان انتقال خون با اشاره به شعار این سازمان برای ماه محرم سال جاری با عنوان «نذر خون، تصمیم آگاهانه، اهدای مسئولانه»، تصریح کرد: «با برنامه‌ریزی برای نوبت‌دهی نذر خون در ایام محرم اهدای خون هیچ‌جانی به سمت اهدای خون با برنامه هدایت شود.»

از مرادماه سال ۱۳۹۲ تا پایان تیرماه سال جاری ۵ میلیون ۷۱ هزار و ۵۷۹ نفر به مراکز انتقال خون برای اهدای خون خود مراجعه کردند که ۴ میلیون و ۸۹ هزار و ۹۷۲ نفر خون اهدا کردند. ■

عکس نوشت:

دانشندان استرالیایی در یک عمل جراحی معجزه‌آسا، توانستند سر پسر بی‌چه ۱۶ ماهه‌ای را که بر اثر تصادف از داخل قطع شده بود، مجدداً به گردنش پیوند بزنند. این پسر بی‌چه که جکسون تیلور نام دارد، در روز ۲۴ شهریور در زمان سفر به همراه مادر و خواهرش بایک خودروی دیگر تصادف کرد و شدت تصادف به حدی بوده که باعث جدا شدن سر وی از گردنش و پارگی داخلی شده است.

افسردگی از عوامل سالمندی زودرس است

معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهوری، درباره آخرین وضعیت سالمندی زنان به تغییر سن سالمندی در زنان اشاره و افسردگی را از عوامل سالمندی زودرس عنوان کرد. شهین‌دخت مولاوردی، بایان اینکه بیش از نیمی از جمعیت ۶۵ سال به بالای دنیا که بیش از ۳۰۰ میلیون نفر هستند از مراقبت‌های بلندمدت محروم‌اند، گفت: «با حرکت مردم سراسر جهان به سوی شهرنشینی و سرعت رو به رشد این پدیده در دنیا پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۳۰ از هر ۱۰ نفر ۶ نفر در شهرها زندگی خواهند کرد؛ به این ترتیب ساخت فضاهای ایمن شهری برای سالمندان و افراد در شرایط خاص مورد انتظار و مورد نیاز است.» وی با اشاره به اینکه ایران نیز شامل این تغییرات گسترده جمعیتی که در دنیا رخ داده قرار گرفته است، ادامه داد: «دنیا به مرحله چهارم افزایش سهم بیماری‌های مزمن و غیرمسمی که طول عمر را افزایش می‌دهند، رسیده است و تغییر گسترده روابط اجتماعی و تضعیف روابط خانوادگی چنان سریع رخ داده است که نهادهای اجتماعی قادر به

همراهی با آن‌ها نیستند و البته ظرفیت‌های لازم را هم برای حل و مقابله با این مشکلات در خود ایجاد نکرده‌اند.» مولاوردی، افزود: «هنوز بنیان‌ها و ظرفیت‌های لازم مانند پوشش بیمه‌های تکمیلی، صندوق‌های بازنشستگی و غیره را برای سالمندان نمی‌بینیم و پیش‌بینی می‌شود که حمایت‌های غیررسمی خانوادگی از سالمندان در آینده ضعیف‌تر شوند؛ چنانکه در سال ۱۳۳۵ در مقابل هر ۱۰۰ زن سالمند، ۱۱۱ مرد سالمند وجود داشت درحالی‌که ۵۰ سال بعد از آن یعنی در سال ۱۳۸۵ در مقابل هر ۱۰۰ زن سالمند ۱۰۴ مرد و در سال ۹۰ نیز در مقابل هر ۱۰۰ زن سالمند ۹۶ مرد سالمند داشتیم که این حاکی از زاننه شدن سالمندی بوده و این یک واقعیت برای جامعه است.» معاون امور زنان و خانواده نهاد ریاست جمهوری با اشاره به کاهش سن سالمندی زنان ایرانی نیز عنوان کرد که در گذشته سن سالمندی زنان ۶۰ سال بود و مسائلی چون افسردگی و بیماری‌ها به تحقق آن دامن می‌زند که این عوامل نشان‌دهنده سالمندی زودرس در زنان است. ■